

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

Stosunki gospodarcze i handlowe z Bałkanami Zachodnimi

P6_TA(2009)0005

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 stycznia 2009 r. w sprawie stosunków gospodarczych i handlowych z Bałkanami Zachodnimi (2008/2149(INI))

(2010/C 46 E/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1946/2005 z dnia 14 listopada 2005 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2007/2000 wprowadzające nadzwyczajne środki handlowe dla krajów i terytoriów uczestniczących lub powiązanych z procesem stabilizacji i stowarzyszenia Unii Europejskiej ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA) ⁽²⁾,
- uwzględniając wnioski prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19-20 czerwca 2003 r., na którym wszystkim państwom Bałkanów Zachodnich złożona została obietnica, że przystąpią one do Unii Europejskiej,
- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 16 grudnia 2005 r. o przyznaniu Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii statusu kraju kandydującego do członkostwa w UE oraz uwzględniając wnioski prezydencji Rady Europejskiej z dnia 15-16 czerwca 2006 r., 14-15 grudnia 2006 r. i 19-20 czerwca 2008 r.,
- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 3 października 2005 r. o otwarciu negocjacji akcesyjnych z Chorwacją,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 marca 2008 r. zatytułowany „Bałkany Zachodnie: wzmocnienie perspektywy europejskiej” (COM(2008)0127),
- uwzględniając rezolucję 1244 Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych z dnia 10 czerwca 1999 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie przyszłości Kosowa i roli UE ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 29.11.05, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 82.

⁽³⁾ Dz.U. C 27 E z 31.01.08, s. 207.

Wtorek, 13 stycznia 2009 r.

- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 12 października 2006 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady o przyznaniu Kosowu wyjątkowej pomocy finansowej Wspólnoty ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie sprawozdania o postępach Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w 2007 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie sprawozdania o postępach Chorwacji w 2007 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie Bośni i Hercegowiny ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 25 października 2007 r. w sprawie stosunków między Unią Europejską a Serbią ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 6 września 2006 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady i Komisji w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Albanii, z drugiej strony ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady i Komisji w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Czarnogóry, z drugiej strony ⁽⁷⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 31 stycznia 2007 r. zatytułowany „Wydłużenie głównych trans-europejskich osi transportowych do krajów sąsiadujących - wytyczne w zakresie transportu w Europie oraz regionach sąsiadujących” (COM(2007)0032),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 marca 2008 r. dotyczący postępu rozmów wyjaśniających z krajami sąsiedzkimi w sprawie współpracy w dziedzinie transportu (COM(2008)0125),
- uwzględniając traktat ustanawiający Wspólnotę Energetyczną UE i Europy Południowo-Wschodniej podpisany w Atenach w dniu 25 października 2005 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 listopada 2007 r. dotyczący strategii rozszerzenia i najważniejszych wyzwań w latach 2007-2008 (COM(2007)0663),
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 16 marca 2006 r. w sprawie dokumentu strategicznego Komisji z 2005 r. dotyczącego rozszerzenia ⁽⁸⁾ i z 13 grudnia 2006 r. w sprawie komunikatu Komisji dotyczącego strategii rozszerzenia i głównych wyzwań w latach 2006-2007 ⁽⁹⁾,
- uwzględniając wszystkie poprzednie rezolucje dotyczące krajów Bałkanów Zachodnich,
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych, jak również Komisji Rozwoju Regionalnego (A6-0489/2008),

⁽¹⁾ Dz.U. C 308 E z 16.12.06, s. 141.

⁽²⁾ Teksty przyjęte: P6_TA(2008)0172.

⁽³⁾ Teksty przyjęte: P6_TA(2008)0120.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 301 E z 13.12.07, s. 224.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 263 E z 16.10.08, s. 626.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 305 E z 14.12.2006, s. 141.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 323 E z 18.12.2008, s. 467.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 291 E z 30.11.2006, s. 402.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 317 E z 23.12.2006, s. 480.

Wtorek, 13 stycznia 2009 r.

- A. mając na uwadze, że na posiedzeniu Rady Europejskiej w Salonikach określono wyraźnie „europejską perspektywę” wobec państw Bałkanów Zachodnich i stwierdzono, że proces stabilizacji i stowarzyszenia będzie stanowił ogólne ramy stosunków Unii Europejskiej z krajami Bałkanów Zachodnich,
- B. mając na uwadze, że obecnie Chorwacja prowadzi z UE negocjacje w sprawie przystąpienia, zaś Bułgaria, Republika Macedonii i Republika Serbii uzyskała status kandydata w 2005 r.,
- C. mając na uwadze, że koncesje handlowe oraz pomoc finansowa UE odgrywają główną rolę w procesie stabilizacji i stowarzyszenia Bałkanów Zachodnich,
- D. mając na uwadze, że Chorwacja pewnie zmierza do pełnego członkostwa w Unii Europejskiej, przy przewidywanym zakończeniu negocjacji w 2009 r., nadal spełnia kopenhaskie kryteria polityczne i gospodarcze oraz że uznano Chorwację za kraj o funkcjonującej gospodarce rynkowej, która może służyć za pozytywny przykład dla innych krajów w regionie,
- E. mając na uwadze, że w dniu 17 lutego 2008 r. Zgromadzenie Narodowe Kosowa przyjęło rezolucję, w której ogłosiło niepodległość Kosowa, mając na uwadze, że w dniu 18 lutego 2008 r. Rada uzgodniła, że państwa członkowskie zgodnie ze swoją praktyką krajową i prawem międzynarodowym podejmą decyzję o tym, jak będą wyglądały ich stosunki z Kosowem, mając na uwadze, że ogólna pomoc UE dla Kosowa w okresie 2007-2010 jest szacowana na ponad 1 mld EUR i obejmować będzie wsparcie na rozwój polityczny i gospodarczy Kosowa oraz finansowanie unijnego udziału w obecność sił międzynarodowych w Kosowie,
- F. mając na uwadze zasadnicze znaczenie dobrobytu gospodarczego oraz pełnej integracji z rynkiem wewnętrznym i systemem handlu światowego dla długofalowej stabilności oraz zrównoważonego wzrostu gospodarczego i społecznego całego regionu Bałkanów Zachodnich,
- G. mając na uwadze, że zgodnie z oczekiwaniami ostrożne i stopniowe otwarcie rynku na Bałkanach Zachodnich – w tym podejście do każdego kraju z osobna, co wzmocni głównie ustanowienie rynku regionalnego – będzie stanowiło znaczący wkład w proces politycznej i gospodarczej stabilizacji w regionie,
- H. mając na uwadze, że bliższa współpraca gospodarcza w regionie Bałkanów Zachodnich oferuje również perspektywy sprzyjające wzrostowi gospodarek państw członkowskich leżących na południowym-wschodzie UE i będzie sprzyjać ich silniejszej integracji z jednolitym rynkiem,
- I. mając na uwadze, że Środkowoeuropejska umowa o wolnym handlu (CEFTA) połączyła 32 dwustronne umowy o wolnym handlu, których stronami były kraje południowej Europy, w jedną kompleksową regionalną umowę o wolnym handlu, która zwiększa obecny poziom liberalizacji w regionie poprzez jednolitą sieć sprawiedliwych, przejrzystych i przewidywalnych zasad,
- J. mając na uwadze, że wzrost gospodarczy Bałkanów Zachodnich cechuje znaczące zróżnicowanie – od 3% w Bułgarii i Republiki Serbii do 10,3% w Czarnogórze; mając na uwadze, że zróżnicowanie cechuje także stopę bezrobocia, która w 2007 r. obejmowała wysokie wskaźniki bezrobocia, takie jak w Kosowie (40%), po niższe wskaźniki, takie jak w Czarnogórze (11,9%),

Wtorek, 13 stycznia 2009 r.

- K. mając na uwadze, że gospodarki państw Bałkanów Zachodnich są mocno uzależnione od handlu zewnętrznego oraz że ogół importu i eksportu stanowi znaczną część ich PKB; mając na uwadze, że 61% obrotów handlowych tego regionu jest skierowana do Unii Europejskiej, mimo że stanowią one jedynie 2% wartości unijnego handlu zewnętrznego,
- L. mając na uwadze, że infrastruktura transportowa oraz związane z nią ułatwienia mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego, spójności społecznej i integracji,
- M. mając na uwadze, że silniejsze wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw krajów Bałkanów Zachodnich jest potrzebne do zagwarantowania zrównoważonego rozwoju, tworzenia miejsc pracy i eksportu,
- N. mając na uwadze, że sektor usług, w szczególności turystyka, ma duże znaczenie w gospodarkach krajów Bałkanów Zachodnich,
- O. mając na uwadze, że małe rynki, takie jak rynki niektórych krajów na Bałkanach Zachodnich, szczególnie sprzyjają powstawaniu karteli, praktykom ograniczającym konkurencję i nadużywaniu pozycji rynkowej, co może mieć duży wpływ na wzrost gospodarczy regionu, stopę bezrobocia i rozwój społeczny,
- P. mając na uwadze, że gospodarki krajów Bałkanów Zachodnich są bardzo heterogeniczne i mają odmienne cechy, np. Albania, Chorwacja i Czarnogóra odróżniają się od gospodarek innych krajów na Bałkanach Zachodnich w ten sposób, że zasadniczą gałąź stanowi w nich sektor turystyczny,
- Q. mając na uwadze, że wszystkie kraje Bałkanów Zachodnich zawarły z UE układy o stabilizacji i stowarzyszeniu,

Uwagi ogólne

1. z zadowoleniem odnosi się do postępów poczynionych w procesie stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności do niedawnego podpisania układów o stabilizacji i stowarzyszeniu z Bośnią i Hercegowiną oraz z Serbią; wzywa państwa członkowskie do jak najszybszego zakończenia procesów ratyfikacji wszystkich USS; z zadowoleniem przyjmuje postępy dokonane we wdrażaniu umów przejściowych i wzywa kraje Bałkanów Zachodnich do kontynuowania wysiłków w tej dziedzinie; podkreśla znaczenie dalszego zwiększenia wielostronnego wymiaru procesu stabilizacji i stowarzyszenia w celu pełnego wznowienia współpracy regionalnej we wszystkich obszarach;
2. ponownie odnosi się do „europejskiej perspektywy” krajów Bałkanów Zachodnich, którą określono wyraźnie podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach; zauważa jednak, że przystąpienie krajów Bałkanów Zachodnich do Unii Europejskiej w przyszłości jest ściśle uzależnione od spełnienia wszystkich warunków i wymogów ustanowionych przez Unię Europejską, w tym kopenhaskich kryteriów członkostwa, i pomyślnego zakończenia procesu stabilizacji i stowarzyszenia, który obejmuje współpracę regionalną, stosunki dobrosąsiedzkie oraz pełną współpracę z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii;

Wtorek, 13 stycznia 2009 r.

3. podkreśla, że poważna perspektywa członkostwa państw Bałkanów Zachodnich w UE może posłużyć za katalizator zachęcający ludność i rządy tych krajów do zarzucenia regresywnego nacjonalizmu i przemocy na tle religijnym oraz do podążania w kierunku przyszłej integracji z resztą Europy; ponadto poprawi ona dość słaby wizerunek Bałkanów Zachodnich w Unii Europejskiej spowodowany niedawnymi wojnami i kontrowersjami politycznymi ostatniego dziesięciolecia, co z kolei zachęci przedsiębiorstwa UE do zwiększenia działalności w tym regionie;

4. zachęca Unię Europejską do ciągłego okazywania zaangażowania w kwestie dotyczące Bałkanów Zachodnich, zwłaszcza w tym politycznie delikatnym okresie; wzywa Radę i Komisję do zrozumienia, że tworzenie „czarnej dziury” w Kosowie nie leży w interesie ani Unii Europejskiej, ani Bałkanów Zachodnich; zwraca się w związku z tym do instytucji UE o aktywne zaangażowanie, aby uniknąć napięć;

5. uważa, że ważne jest, aby w ramach ogólnego podejścia przyjętego wobec Bałkanów Zachodnich uwzględnić różnice w poziomie rozwoju gospodarczego, zgodności z prawodawstwem wspólnotowym i przepisami Światowej Organizacji Handlu (WTO) pomiędzy państwami tego regionu; podkreśla zatem znaczenie bardzo indywidualnej drogi do członkostwa w UE każdego państwa Bałkanów Zachodnich opartej m. in. na spełnieniu przez poszczególne kraje kryteriów kopenhaskich oraz warunków i wymogów ustanowionych przez Unię Europejską;

6. z zadowoleniem przyjmuje umowy o ułatwieniach wizowych i readmisji, które weszły w życie w styczniu 2008 r. oraz dialog w sprawie planów stopniowej liberalizacji systemu wizowego dla krajów Bałkanów Zachodnich; uważa, że istnieje rzeczywista potrzeba udoskonalenia i utworzenia sprawnych systemów celnych dla ułatwienia przepływu handlowego i zapewnienia ściślejszej współpracy gospodarczej, naukowej, technologicznej i handlowej; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja postanowiła zaoferować coraz więcej stypendiów dla studentów z krajów Bałkanów Zachodnich w ramach programu Erasmus Mundus;

WTO i CEFTA

7. wzywa Komisję i Radę do podjęcia wszelkich odpowiednich działań zachęcających do coraz lepszego włączania Bałkanów Zachodnich do światowego systemu handlowego i gospodarczego, w szczególności poprzez przystąpienie do Światowej Organizacji Handlu tych państw regionu, które nie są jeszcze jej członkami; odnotowuje z zadowoleniem, że Albania, Chorwacja i Była Jugosłowiańska Republika Macedonii są już członkami WTO; podkreśla, że liberalizacji handlu musi towarzyszyć zmniejszanie skali ubóstwa i bezrobocia, promowanie praw gospodarczych i socjalnych oraz poszanowanie środowiska;

8. podkreśla, że współpraca regionalna i stosunki dobrosąsiedzkie stanowią bodziec do wzrostu gospodarczego w regionie, a także wielką rolę, jaką w tym procesie odgrywa CEFTA; zwraca uwagę, że CEFTA może również odgrywać ważną rolę w dalszej integracji regionu z Unią Europejską poprzez zacieśnienie stosunków gospodarczych i handlowych pomiędzy Unią Europejską a Bałkanami Zachodnimi; jest zatem zdania, że CEFTA wnosi znaczący wkład w przygotowanie państw Bałkanów Zachodnich do wejścia do Unii Europejskiej;

9. apeluje do rządów krajów Bałkanów Zachodnich o dalsze badanie możliwości podejmowania środków na rzecz większej liberalizacji handlu w obszarach, które dotychczas jej nie podlegały, a także do ustanowienia mechanizmów na rzecz systematycznego zwalczania wszelkich naruszeń międzynarodowych praw własności intelektualnej i przemysłowej; wzywa również rządy do dostosowania się do prawodawstwa wspólnotowego i podjęcia działań zmierzających do położenia kresu wszelkiej praktyce i środkom, które zwiększają pozataryfowe bariery w handlu;

Wtorek, 13 stycznia 2009 r.

Pomoc europejska i odpowiedzialność Bałkanów Zachodnich za proces reform

10. wspiera kraje Bałkanów Zachodnich w ich wysiłkach zmierzających do dokonania reform oraz we współpracy regionalnej z wykorzystaniem instrumentu pomocy przedakcesyjnej; podkreśla, że kraje Bałkanów Zachodnich ponoszą całkowitą odpowiedzialność za proces reform; apeluje do państw Bałkanów Zachodnich o przejęcie odpowiedzialności za opracowanie wystarczająco ambitnych projektów w celu wykorzystania dostępnych funduszy europejskich bez zbyt pasywnej postawy i nadmiernej zależności od inicjatyw europejskich;

11. podkreśla rolę regionów w rozwoju gospodarczym i społecznym i w związku z tym znaczenie instrumentu pomocy przedakcesyjnej (IPA) w zakresie pomocy krajom Bałkanów Zachodnich w procesie demokracji, transformacji gospodarczej i społecznej, dostosowania przepisów do norm europejskich, jak również zbliżenia tych krajów do struktur Unii Europejskiej;

12. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie instrumentowi IPA dodatkowych koniecznych środków finansowych w celu opracowywania dostosowanych do potrzeb projektów oraz zapewnienia skutecznego i skoncentrowanego wsparcia na szczeblach lokalnym i regionalnym; podkreśla znaczenie projektów typu „people to people”, które nadają się szczególnie do bezpośredniego informowania obywateli o wartości dodanej Unii Europejskiej;

13. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jednym z priorytetów IPA jest wkład w rozwój możliwości instytucjonalnych i administracyjnych na Bałkanach Zachodnich, zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym, wzywa Komisję do wzmocnienia tego obszaru działalności, tak aby zapewnić bodziec do rozwoju w zakresie sprawowania rządów, przygotować te kraje i regiony na przyjęcie środków strukturalnych i wesprzeć ich dostosowanie do standardów europejskich z uwagi na ich ewentualne przyszłe członkostwo; wzywa Komisję do zapewnienia wysokiego stopnia przejrzystości w strukturze instytucji oraz do przyjęcia odpowiednich środków w celu przeciwdziałania korupcji;

14. zwraca się do Rady i Komisji o udzielenie państwom tego regionu, we współpracy z organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi zajmującymi się kwestiami gospodarczymi dotyczącymi Bałkanów Zachodnich, pomocy technicznej wyspecjalizowanej w dziedzinie gospodarki i administracji, umożliwiającej wzmocnienie lokalnych struktur publicznych, utworzenie bardziej skutecznej i zróżnicowanej struktury gospodarczej, jak również pozwalającej na lepszą penetrację rynków zagranicznych, a w szczególności rynku Unii Europejskiej, przez produkty lokalne;

15. proponuje, aby państwa członkowskie oferowały krajom Bałkanów Zachodnich programy międzyrządowe, świadcząc im w ten sposób konkretną pomoc i oferując szkolenie w departamentach krajowych w dziedzinach, o które wyraźnie prosiły władze krajów Bałkanów Zachodnich; podkreśla, że programy te mogą odegrać istotną rolę we wdrażaniu dorobku UE w regionie i jednocześnie umożliwiają krajom Bałkanów Zachodnich dokładne sprecyzowanie form pomocy, jakiej potrzebują;

16. wzywa Komisję do przedkładania we właściwym czasie do zatwierdzenia przez Parlament wszelkich nowych wniosków mających na celu udzielanie krajom Bałkanów Zachodnich szczególnej pomocy budżetowej; podkreśla, że dalszą pomoc finansową na rzecz Bałkanów Zachodnich (w szczególności na rzecz Kosowa) należy uzależnić od stworzenia kompleksowego i realistycznego planu długotrwałego rozwoju gospodarczego przy wsparciu ze strony międzynarodowych instytucji finansowych;

17. uważa, że władze lokalne i regionalne odgrywają podstawową rolę w zakresie trwałego rozwoju gospodarczego i wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego, określając priorytety krajowe i wspólnotowe poprzez projekty wiążące partnerstwa pomiędzy podmiotami sektora publicznego i prywatnego;

Wtorek, 13 stycznia 2009 r.

18. podkreśla znaczenie współpracy transgranicznej i międzynarodowej w celu opracowywania wspólnych projektów i ustanowienia trwałych związków zarówno pomiędzy regionami Bałkanów Zachodnich, jak i między tymi regionami a regionami państw członkowskich; podkreśla ponadto, że korzyści takiej współpracy wykraczają poza obszar gospodarki i mają także wymiar polityczny i ludzki, pozwalający na zbliżenie między narodami i władzami i zapewniający długofalową stabilność i dobrobyt w tym regionie;

19. zachęca regiony Unii do podejmowania inicjatyw w zakresie wdrożenia projektów transgranicznych z regionami Bałkanów Zachodnich w celu zawiązania ścisłej współpracy długoterminowej na szczeblu regionalnym, jak również w dziedzinie wymian doświadczeń i dobrych praktyk w ramach europejskich sieci współpracy regionalnej; uważa, że współpracę w regionie można wspomóc poprzez wzmocnienie Rady Współpracy Regionalnej;

Polityka gospodarcza, energia, transport i środowisko

20. wzywa kraje regionu, aby poprzez pewną politykę fiskalną i monetarną, w ścisłej współpracy z Komisją i innymi odpowiednimi międzynarodowymi instytucjami finansowymi, utrzymały i zwiększyły zyski w zakresie stabilności makroekonomicznej, co stanowi warunek konieczny trwałego rozwoju gospodarczego; apeluje do tych krajów również o zwiększenie tempa reform strukturalnych, zwłaszcza w dziedzinie polityki podatkowej, ceł i administracji poprzez promowanie zasad przejrzystości i odpowiedzialności oraz wspieranie właściwego zarządzania w sektorze publicznym;

21. podkreśla potrzebę udzielenia większego wsparcia dla rozwoju regionalnego sektora prywatnego i dla inwestycji w infrastrukturę między innymi poprzez wzmożoną współpracę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), jak również z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) i innymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi;

22. uważa, że zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego regionu ma stworzenie korzystnego klimatu inwestycyjnego, oraz wzywa Komisję i państwa Bałkanów Zachodnich, żeby pracowały nad intensyfikacją reform gospodarczych poprzez opracowywanie strategicznych planów na rzecz rozwoju, mających na celu wdrażanie projektów inwestycyjnych mających znaczenie dla regionu jako całości;

23. pochwała rządy Bałkanów Zachodnich za ich dotychczasowe postępy w dziedzinie gospodarki i jednocześnie utrzymanie stabilności makroekonomicznej; z zadowoleniem przyjmuje wdrażanie przez rządy polityki podatkowej i polityki w zakresie dyscypliny fiskalnej, które przyniosły większe dochody budżetu tych państw;

24. podkreśla znaczenie rozwijania współpracy w regionie w dziedzinie energii, zwłaszcza w wykorzystywaniu odnawialnych źródeł energii, utworzenia otwartych, wiarygodnych i konkurencyjnych rynków oraz poprawy ogólnych warunków ekspansji infrastruktury energetycznej w regionie, łącznie ze zwiększeniem możliwości wzajemnych połączeń między państwami członkowskimi UE sąsiadującymi z krajami tego regionu a krajami partnerskimi; podkreśla ważną rolę Wspólnoty Energetycznej w dążeniu do tego celu;

25. jest zdania, że rozbudowa portu w Rijece w Chorwacji jest projektem niezwykle istotnym dla Unii Europejskiej; uważa, że możliwie jak najszybsze postępy rozbudowy są w interesie Unii Europejskiej;

26. podkreśla, że ochrona środowiska stanowi istotny element zrównoważonego rozwoju regionu Bałkanów Zachodnich; uważa za konieczne, żeby Komisja oraz rządy państw Bałkanów Zachodnich promowały właściwą politykę i strategię ochrony środowiska, zgodne z prawodawstwem UE w zakresie ochrony środowiska;

Wtorek, 13 stycznia 2009 r.

27. uważa za istotne, żeby państwa Bałkanów Zachodnich stosowały zasady i wytyczne wspólnej europejskiej polityki morskiej, oraz podkreśla potrzebę wydajnego i przyjaznego dla środowiska wykorzystania Dunaju jako szlaku transportowego i źródła cennych zasobów, zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego; w związku z tym popiera realizowane obecnie inicjatywy regionalne i organizacje (w szczególności Międzynarodową Komisję ds. Ochrony Dunaju – ICPDR), w których pracuje się nad ochroną środowiska naturalnego, lepszym wykorzystaniem zdolności transportu na wodach śródlądowych i wyższym poziomem zapobiegania klęskom żywiołowym dla Dunaju;

28. przypomina, że koniecznie należy także zwiększyć handel rolny z Chorwacją, żeby przy przystąpieniu Chorwacja mogła jak najprędzej dostosować się do wspólnej polityki rolnej;

29. dostrzega szczególne położenie geograficzne i strategiczne regionu, które czyni ten obszar naturalnym punktem tranzytowym w handlu towarami, zwłaszcza pierwotnymi produktami energetycznymi (ropą naftową i gazem ziemnym) między Europą a Azją; przyjmuje z zadowoleniem wielkie wewnątrzregionalne przedsięwzięcia transportowe, takie jak „południowo-wschodnia oś”, które w praktyce ułatwią włączenie krajów Bałkanów Zachodnich do szerszej sieci gazociągów łączącej Unię Europejską z Turcją i krajami Kaukazu; apeluje do Komisji i krajów Bałkanów Zachodnich o udostępnienie wystarczających zasobów finansowych na modernizację infrastruktury, ze szczególnym uwzględnieniem sektora logistyki, oraz o przeprowadzenie niezbędnych reform w celu zwiększenia konkurencyjności i dynamiki sektora;

30. podkreśla, że należy znieść w handlu detalicznym przeszkody administracyjne, które utrudniają pojawienie się bardziej konkurencyjnych podmiotów handlujących artykułami spożywczymi, gdyż nieskuteczność handlu żywnością przeszkadza producentom europejskim w dostępie do rynku;

31. podkreśla potrzebę większego wspierania rozwoju MŚP w oparciu o Europejską Kartę Małych Przedsiębiorstw, którą poparły wszystkie kraje Bałkanów Zachodnich; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania MŚP dostępu do funduszy strukturalnych UE oraz do lepszego finansowania przedsięwzięć związanych z MŚP; apeluje do Komisji o ustanowienie ram instytucjonalnych w celu zacieśniania współpracy między sektorem wspólnotowym i prywatnym w krajach Bałkanów Zachodnich, co zapewni właściwe wykorzystanie funduszy wspólnotowych;

32. podkreśla potrzebę poszerzenia zakresu współpracy między Unią Europejską i krajami Bałkanów Zachodnich w dziedzinie edukacji i badań naukowych, co stworzy w regionie warunki dla stabilnego rozwoju i wzrostu gospodarczego, a przez to wsparte zostaną: integracja Bałkanów Zachodnich we wspólnej przestrzeni gospodarczej, wspólnej przestrzeni badań naukowych i edukacji, a także ich udział we wspólnym rynku pracy, zgodnie z przepisami i wymogami unijnymi;

33. z uwagi na fakt, że międzynarodowy kryzys finansowy dotarł do Europy i może mieć pośredni wpływ na handel oraz inwestycje zagraniczne na Bałkanach Zachodnich, wzywa Komisję do monitorowania rozwoju sytuacji i, w razie konieczności, do przyjęcia odpowiednich środków w celu zagwarantowania sprawnej kontynuacji procesu stabilizacji i stowarzyszenia, który stanowi ważny element stabilności w regionie, a także w interesie samej Unii Europejskiej;

Wtorek, 13 stycznia 2009 r.

Usługi finansowe, cła, walka z przestępczością zorganizowaną i korupcją

34. uważa, że dla rozwoju gospodarczego państw tego regionu konieczne jest przeprowadzenie szerokich reform systemu bankowego i systemu ubezpieczeń, utworzenie skutecznego systemu mikrokredytów oraz poprawienie przepisów bankowych i nadzoru nad działalnością bankową, tworząc w ten sposób podstawy stopniowego otwierania rynków finansowych;

35. zwraca się do państw regionu, które borykają się z korupcją w sektorze publicznym, o podjęcie wszelkich odpowiednich działań mających na celu jej zwalczanie i o zagwarantowanie bardziej skutecznego i przejrzystego funkcjonowania systemu celnego zgodnie z zasadami określonymi przez Unię Europejską i Światową Organizację Cel;

36. podkreśla konieczność częstszych i bardziej restrykcyjnych kontroli celnych w celu zwalczania zjawiska przemytu, podrabiania towarów oraz piractwa towarowego, która to działalność poza powodowaniem utraty dochodów stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego mieszkańców zarówno Unii Europejskiej, jak i krajów Bałkanów Zachodnich;

37. z zadowoleniem przyjmuje poprawę warunków dla przedsiębiorstw oraz działania na rzecz zmniejszenia prawnych i administracyjnych barier dla rozpoczęcia działalności gospodarczej; wyraża jednak zaniepokojenie istnieniem karteli i nadużywaniem pozycji na rynku przez tzw. magnatów w niektórych krajach Bałkanów Zachodnich oraz przez przedsiębiorstwa wykorzystujące dominującą pozycję na rynku; wzywa rządy państw Bałkanów Zachodnich do zaostrzenia walki z korupcją i rozwinięcia odpowiedniej polityki konkurencji, która musi objąć także przedsiębiorstwa państwowe;

38. zachęca kraje Bałkanów Zachodnich do wytyczenia polityki fiskalnej i w zakresie zatrudnienia w celu rozwiązania problemów związanych z zatrudnieniem, relatywnie wysokimi zarobkami oraz dużym rozmiarem szarej strefy w gospodarce;

39. podkreśla, że uczciwa i przejrzysta, regionalna konkurencja transgraniczna w zakresie zamówień publicznych stanowi istotny element prawdziwie zintegrowanego rynku regionalnego; wzywa kraje Bałkanów Zachodnich do oceny potencjału zamówień publicznych dla utwierdzenia trwałego rozwoju gospodarczego oraz do zwiększenia wysiłków na rzecz bardziej zintegrowanego i lepiej funkcjonującego regionalnego systemu zamówień publicznych przy zastosowaniu zasady niedyskryminacji w odniesieniu do dostawców krajowych i regionalnych;

*
* *

40. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, jak również parlamentom i rządów państw członkowskich oraz zainteresowanych krajów.
